

14.24x26.81	31	עמוד 2	ק ר ל ח י נ ו ך	26/01/2012	30580390-8
קמפוס אקדמי אחר - 132840					

מינהל חינוכי

המטרה; מורים טובים יותר - האמצעי; רצף בפיתוח המקצועי

שיטת 'שגר ושכח'. במכללות ובמרכזי הפסגה, שבהם מתקיים הפיתוח המקצועי, גם מתקיימות בקרות של גופים חיצוניים על תהליכי הפיתוח המקצועי. בנוסף לכך נחקרים נושאים רלוונטיים לפיתוח המקצועי, בשיתוף עם רשת המחקר של מכון מופ"ת. כמו כן מתקיים תיעוד, אף הוא בשיתוף עם מכון מופ"ת, של התהליכים המרכזיים המתקיימים באגפי המינהל ומרחבי הפעולה שלו. תיעוד זה ייצא בקרוב לאור בספר. לדברי נגר, המטרה של התיעוד היא "לא להמציא כל פעם מחדש את הגלגל".

לדבריה, המינהל עוסק בסוגיות רבות, למשל; "כיצד יוצרים הלימה בין תכני ההתמקצעות בשלבים השונים של הפיתוח המקצועי, כך ששוב לא יגידו מורים המשתלמים 'את זה כבר למדתי בהכשרה להוראה'". סוגיה נוספת היא "איזו אוטונומיה תינתן למורה בבחירת הקורסים של ההשתלמויות?"

כמו כן, נדרש המינהל להטמיע בתוכניות הפיתוח המקצועי, בהתאם לראיית הרצף, את התוכניות רחבות ההיקף המוטמעות במערכת החינוך, כמו רפורמות אופק חדש ועוז לתמורה, תוכנית התקשוב הלאומית ותוכנית הניהול העצמי. לדברי נגר, כיום עוסק המינהל בבניית תוכנית חומש מערכתית לכל האגפים, בהתאם למדיניות הרצף. כמו כן, מותאמות תוכניות הפיתוח המקצועי לכלי להערכת מורים, שהונהג החל מאשתקד במסגרת יישום אופק חדש. כך, למשל, גובשה תוכנית ליווי שנתית מיוחדת למורים חדשים, שהקביעות שלהם נדחתה בשל הערכה נמוכה. לדבריה, אם לאחר ההשתתפות בתוכנית תהיה ההערכה של אותם מורים נמוכה - אין להם מקום במערכת החינוך.

(המשך בעמ' 2)

דו"ח מקינזי, שפורסם ב-2007 והפך ל"אורים ותומים" של מערכות חינוך לא מעטות, כולל בישראל, קבע כי הגורם המשפיע ביותר על איכות החינוך והישגי התלמידים הוא איכות המורים. ממצאי מחקרים רבים מהארץ והעולם תומכים בתפיסה זו. במטרה לשפר את איכות המורים, מנהיג משה"ח בשלוש השנים האחרונות שינוי במבנה הפיתוח המקצועי שלהם. בד בבד אימץ המשרד מדיניות, שעל פיה ההכשרה להוראה במכללות לחינוך היא רק השלב הראשוני והבסיסי לפיתוח המקצועי של המורה. על פי מדיניות זו, נדרש רצף של פיתוח מקצועי, המתחיל בהכשרה במכללות, נמשך בשנת הסטאז' ובשנים הראשונות בהוראה, וממשיך לאורך כל חייו המקצועיים של המורה. הסכם אופק חדש סיפק למשרד הזדמנות לשינוי רחב היקף בפיתוח המקצועי של המורים בחינוך היסודי ובחטיבות הביניים. במסגרת זו בוטלו השתלמויות במגוון תחומים, והן מתמקדות כעת בהכשרה מקצועית בתחומים הרלוונטיים להוראה בלבד.

מדיניות רצף הפיתוח המקצועי ויישומה במטה משה"ח, כמו גם הפער שבין מדיניות זו לבין מימושה בשטח, נדונו ביום עיון שערך השבוע מכון מופ"ת. נושא יום העיון היה "מלמד לומד - הכשרה ראשונית ופיתוח מקצועי על רצף אחד".

רצף פדגוגי בפיתוח המקצועי

מנהלת מינהל הכשרה ופיתוח מקצועי במשה"ח, גילה נגר, פירטה בהרצאתה ביום העיון את השינויים שנעשו במבנה המינהל, שהותאמו לתפיסת הרצף בפיתוח המקצועי.

לדבריה, אגפי משה"ח השונים, שהיו בעבר אחראים לפיתוח המקצועי, כמו האגף להכשרת עובדי הוראה, אגף ההשתלמויות ואגף מרכזי הפסגה, עבדו בצורה מקבילה ונפרדת. "החלטנו כי הגיע הזמן, לפחות ברמת המטה, לטשטש את הגבולות בין השלבים השונים של הפיתוח המקצועי וליצור ביניהם רצף פדגוגי", ציינה נגר. לדבריה, בהתאם להחלטה זו מורכב המבנה של המינהל כיום משלוש יחידות העובדות ברצף ושיתוף פעולה; אגף א' להכשרת עובדי הוראה, אגף הכניסה להוראה ואגף א' לפיתוח מקצועי.

בקה לעומת שיטת "שגר ושכח"

לדברי נגר, במסגרת המבנה החדש נוצרו פורומים משותפים לשלושת האגפים, כמו פורום הנהלה. בפורום מדווחים מדי שבוע מנהלי שלושת האגפים על הנעשה בתחומם. כמו כן הוקם מנגנון מעקב ומשוב אחר ביצוע החלטות האגפים בשטח, בשיתוף עם הראמ"ה - הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך. לדברי נגר; "מדובר במינהל מאוד מורכב ועמוס. חייבים לוודא שההחלטות מתבצעות בשטח ולא מתקיימת